

Međunarodna organizacija kriminalističke policije

Raguž, Ivanka

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Šibenik / Veleučilište u Šibeniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:143:636251>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported / Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-26**

Repository / Repozitorij:

[VUS REPOSITORY - Repozitorij završnih radova Veleučilišta u Šibeniku](#)

VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
UPRAVNI STUDIJ
PREDDIPLOMSKI STRUČNI UPRAVNI STUDIJ

Ivanka Raguž

**MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA KRIMINALISTIČKE
POLICIJE**

Završni rad

Šibenik, 2015.

VELEUČILIŠTE U ŠIBENIKU
UPRAVNI STUDIJ
PREDDIPLOMSKI STRUČNI UPRAVNI STUDIJ

MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA KRIMINALISTIČKE
POLICIJE

Završni rad

Kolegij: Osnove međunarodnog prava

Mentor: dr.sc. Ljubo Runjić

Studentica: Ivanka Raguž

Matični broj studenta: 137021253

Šibenik, travanj 2015.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. OSOBNA ISKAZNICA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE KRIMINALISTIČKE POLICIJE (INTERPOL).....	2
3. POVIJESNI NASTANKA INTERPOLA.....	4
4. STRUKTURA I ORGANIZACIJA INTERPOLA.....	6
4.1. GENERALNA SKUPŠTINA.....	6
4.2. IZVRŠNI KOMITET.....	7
4.3. GENERALNO TAJNIŠTVO.....	9
4.3.1. GENERALNI TAJNIK.....	9
4.3.2. SLUŽBE GENERALNOG TAJNIŠTVA.....	10
4.4. CENTRALNI NACIONALNI BIROI.....	11
4.5. SAVJETNICI.....	12
4.6. KONTROLNA KOMISIJA.....	12
4.7. STALNI KOMITET.....	12
5. FINANCIRANJE I KONTROLA INTERPOLA.....	14
5.1. FINANCIRANJE INTERPOLA.....	14
5.2. KAKO SE KONTROLIRA RAD INTERPOLA.....	14
6. INTERPOL- MEĐUNARODNA (MEĐUVLADINA) ORGANIZACIJA ILI MEĐUNARODNA NEVLADINA ORGANIZACIJA?.....	15
7. INTERPOL I EKSTRADICIJA.....	18
8. REPUBLIKA HRVATSKA I INTERPOL.....	19
8.1. TJERALICE I OBJAVE.....	21
8.1.1. CRVENE TJERALICE.....	22
8.1.2. PLAVE OBJAVE.....	24

8.1.3. ŽUTE OBJAVE.....	25
8.1.4. ZELENE OBJAVE.....	25
8.1.5. CRNE OBJAVE.....	26
8.1.6. NARANČASTE OBJAVE.....	26
8.1.7. LJUBIČASTE OBJAVE.....	26
8.2. DIFUZIJE.....	27
9. STATU MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE KRIMINALISTIČKE POLICIJE INTERPOL.....	28
10. ZAKLJUČAK.....	38
11. LITERATURA I IZVORI.....	40

MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA KRIMINALISTIČKE POLICIJE

IVANKA RAGUŽ

Neretvanskih gusara 87/1, ivanka.r1205@gmail.com

Sažetak rada: Međunarodna organizacija kriminalističke policije Interpol stvorena je 1923. godine u svrhu međunarodne kriminalističko-policijske suradnje. Sjedište organizacije je u Lyonu, Francuska. Predsjednica Interpola trenutno je Mireille Ballestrazzi iz Francuske, a trenutni tajnik je Jürgen Stock iz Njemačke. Trenutno u njenu radu sudjeluje 190 država, a financirana je godišnjim priložima država članica. Rad Interpola usredotočen je na: javnu sigurnost, antiterorizam, suzbijanje organiziranog kriminala, krijumčarenja, trgovanja ljudima, pranja novca, dječje pornografije, financijskog i high-tech zločina, te korupcije. Međunarodna organizacija kriminalističke policije obuhvaća: generalnu skupštinu, izvršni komitet, generalno tajništvo, centralne nacionalne biroe, savjetnike i kontrolnu komisiju. Osnovni dokument na kojem počiva Interpol je Statut, kao jedna vrsta međunarodnog ugovora kojeg su potvrdile sve vlade država članica. Republika Hrvatska je punopravna članica Interpola od 1992. godine. Od listopada 2001. godine, Interpol zapošljava 224 zaposlenika iz 54 države, od čega 112 policajaca i 112 civila.

(43 stranice / 3 slike / 6 literaturnih navoda / jezik izvornika: hrvatski)

Rad je pohranjen u: Knjižnici Veleučilišta u Šibeniku

Ključne riječi: INTERPOL i transvladine organizacije

Mentor: dr.sc. Ljubo Runjić

Rad je prihvaćen za obranu: 25.04.2015.

INTERNATIONAL CRIMINAL POLICE ORGANIZATION

IVANKA RAGUŽ

Neretvanskih gusara 87/1, ivanka.r1205@gmail.com

Abstract: The International Criminal Police Organization, or Interpol, was established in 1923 in order to provide international police cooperation. The organization's headquarters is in Lyon, France. Interpol's current President is Mireille Ballestrazzi from France and its current Secretary-General is Jürgen Stock from Germany. Interpol's annual budget is provided through annual contributions by its membership of 190 countries. Its work focuses primarily on public safety, battling terrorism and organized crime, piracy, human trafficking, money laundering, child pornography, financial crime, computer crime and corruption. The Interpol is formed of: General Assembly, Executive Committee, General Secretariat, National Central Bureaus, Advisers and Commission for the Control of Interpol's files. The basic document of Interpol is Constitution as international agreement confirmed by all member States governments. Croatia became a member of International Criminal Police Organization in 1992. Since October 2001, Interpol recruited 224 employees from 54 countries, formed of 112 policemen and 112 civilians.

(43 pages / 3 figures / 6 references / original in Croatian language)

Paper deposited in: Library of Polytechnic in Šibenik

Keywords: INTERPOL and intergovernmental organizations

Supervisor: dr.sc. Ljubo Runjić

Paper accepted: 25.04.2015.

1. UVOD

Očiglednost ekspanzije kriminalne aktivnosti sa pojedinačne na organiziranu, te sa lokalne i nacionalne na međunarodnu i svjetsku, uvjetovala je suradnju kriminalističkih službi, najprije na nivou gradova a potom i među državama. Neophodnost suprotstavljanja napadima na vitalne vrijednosti društvene zajednice dovela je do formiranja niza međunarodnih policijskih organizacija, od kojih posebnu pažnju plijeni Međunarodna organizacija kriminalističke policije ili INTERPOL. Navedena međunarodna organizacija odraz je profesionalnih, ali i diplomatskih veza i odnosa, uspostavljenih tijekom proteklog stoljeća na svjetskom, kontinentalnom i regionalnom nivou. Takvim se diplomatskim vezama i odnosima priklonila i Republika Hrvatska. Budući da je odgovarala servisnim standardima Interpola postala je punopravna članica Međunarodne organizacije kriminalističke policije 1992. god. Kao i ostale punopravne članice bila je zadužena za obavljanje mnogih zadaća, među kojima su raspisivanje međunarodnih tjeralica, realizacija izručenja radi kaznenog progona, provjera osoba, predmeta i dokumenata,.. Svoj profesionalizam i stabilnost postojanja, Interpol treba zahvaliti svojim organima i strukturama koje ga čine a koje su usko povezane i međusobno surađuju, o čemu će više biti riječi u daljnjem izlaganju.

2.OSOBNA ISKAZNICA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE KRIMINALISTIČKE POLICIJE (INTERPOL)

Međunarodna organizacija, poznata pod nazivom INTERPOL, osnovana je 1923. godine u Beču kao "Međunarodna komisija kriminalističke policije". Nakon rata njen je rad obnovljen u lipnju 1946. godine u Bruxellesu. Sadašnji službeni naziv, što je prihvaćen donošenjem novog Statuta 1956. godine, glasi "Međunarodna organizacija kriminalističke policije-INTERPOL". U članku 2. Statuta zapisano je da je cilj Interpol-a:

- a) da osigurava i razvija najširu i uzajamnu pomoć svih organa kriminalističke policije u sklopu zakona pojedinih zemalja i u duhu Opće deklaracije o pravima čovjeka;
- b) da uspostavlja i razvija sve institucije koje mogu efikasno doprinosti prevenciji i represiji zločina i kaznenih djela iz područja općeg prava.

Sada okuplja 190 zemalja, među kojima je i Hrvatska, i ima status međudržavne organizacije. Sjedište Interpol-a je u Francuskoj u Lyonu, gdje se ujedno nalazi i Generalno tajništvo. Interpol ima zastavu koja je usvojena još 1949. godine: u sredini plavog polja je grb oko kojeg su četiri simbola munje kojima se upućuje na brzinu akcije policije i njenih komunikacija. Grb je u sadašnjem obliku utvrđen 1973. godine i sadrži mač- simbol aktivnosti policije, terazije- simbol pravde, globus- simbol univerzalnosti kojoj Interpol teži i maslinove grančice oko globusa- simbol opredjeljenja policije da se brine o osiguravanju društvenog mira. Grb je svijetloplave boje na bijeloj pozadini, a to su boje Organizacije UN.

Inicijativa za stvaranje međunarodne policijske organizacije iz koje će nastati Interpol veže se za Prvi kongres sudske policije, koji je održan 1914. godine, u kneževini Monako. Pravnici i policajci iz 14 zemalja raspravljali su o:

- a) mogućnostima da se ubrza i pojednostavni uhićenje kriminalaca
- b) usavršavanju metoda za identifikaciju
- c) ustanovljenju centralne međunarodne kartoteke i
- d) ujednačavanju ekstradicijskih postupaka.

To su i danas neki od osnovnih problema u borbi za poštovanje i primjenu zakona. Rad Interpola usredotočen je na javnu sigurnost, antiterorizam, suzbijanje organiziranog kriminala, krijumčarenja, trgovanja ljudima, pranja novca, dječije pornografije, finansijskog i high-tech zločina, te korupcije.

Od listopada 2001. godine, Interpol zapošljava 224 zaposlenika iz 54 države, od čega 112 policajaca i 112 civila.

Predsjednica Interpola trenutno je Mireille Ballestrazzi iz Francuske, a trenutni tajnik je Jürgen Stock iz Njemačke.

3. POVIJESNI NASTANKA INTERPOL-a

Interpol predstavlja najstariju međunarodnu organizaciju kriminalističke policije, koja vuče porijeklo još od Međunarodnog kriminalističkog udruženja osnovanog 1889. godine, na čijem je X. Kongresu održanom 1905. godine, po prvi put na izričit način izražena potreba za suzbijanjem kriminaliteta na međunarodnom planu. Smatra se da su temelje modernom Interpolu ustanovili pravni eksperti i policijski funkcioneri iz 14 država okupljeni na poziv Princa Alberta I od Monaka na prvom međunarodnom kongresu kriminalističke policije u Monaku, od 14. do 18. travnja 1914. godine. Izbijanjem Prvog svetskog rata došlo je do zaustavljanja ovih inicijativa da bi nizozemska državna policija 1919. godine, pokrenula inicijativu za osnivanje Međunarodne policijske centrale pri Ligi naroda.

Na međunarodnom policijskom kongresu održanom od 3. do 8. rujna 1923. godine u Beču, uz sudjelovanje delegata iz devetnaest država, osnovana je Međunarodna kriminalistička policijska komisija sa sjedištem u Beču. Neki ga kod nas nazivaju i Međunarodno policijsko društvo. Tom prilikom su u Žurnalu međunarodne javne sigurnosti objavljene prve potjernice. Prvi kongres ove Komisije (ili društva) Generalna skupština je održala u Beču, kada su predložena osnivanja Nacionalnih Centralnih Biroa u svakoj državi članici, kao centralne točke za ostvarivanje kontakata u okviru unutrašnjih policijskih struktura. Razvijajući svoju djelatnost, Komisija je do početka Drugog svjetskog rata održala petnaest kongresa.

Početak Drugog svetskog rata doveo je do prestanka funkcioniranja Komisije (udruženja). Nacistička Njemačka je preuzela kontrolu nad Komisijom, nakon faktičke smjene Generalnog sekretara (bivšeg austrijskog policijskog komesara) Oskara Dressler-a 1938. godine, nakon čega je velika većina članica odustala od učešća u radu Komisije. Godine 1942. Komisija u potpunosti potpada pod Njemačku kontrolu kada i premješta sjedište u Berlin. U vrijeme trajanja Drugog svjetskog rata funkciju predsjednika Interpola obavljali su nacistički zvaničnici Reinhard Heydrich Arthur Nebe i Ernst Kaltenbrunner. S obzirom da predsjednička funkcija podrazumjeva koordiniranje rada Generalne skupštine, Izvršnog komiteta i Generalnog tajništva Interpola, sasvim je razumljivo da je prostor za zloupotrebe Interpola i Interpolovih evidencija bio potpuno otvoren za nacističke nadležne organe. Ovo je rezultiralo vođenjem dvije operacije, čiji cilj je bio rušenje monetarnog sistema Velike

Britanije i Sjedinjenih Američkih Država, kao jednog od glavnih protivnika nacističke Nemačke. Nakon završetka Drugog svjetskog rata, 1946. godine održana je konferencija u Bruxellesu na kojoj je osnovana Međunarodna organizacija kriminalističke policije i Glavno tajništvo Interpola sa sjedištem u Parizu. Godine 1956. na kongresu u Beču organizacija dobiva svoje današnje ime i Statut. Interpol državama članicama omogućuje trenutnu razmjenu informaciju preko svojeg Globalnog komunikacijskog sustava I 24/7. Nadalje, pomaže im u borbi protiv kriminala održavanjem centraliziranih baza podataka o putnim ispravama, vozilima, identifikacijskim ispravama, administrativnim ispravama, potraživanim osobama, teroristima i oružju.

4. STRUKTURA I ORGANIZACIJA INTERPOLA

Kao međunarodna organizacija, Interpol funkcionira zahvaljujući strukturi koju čine različiti organi i službe. Njihove nadležnosti i odnosi regulirani su Statutom i drugim dokumentima koji se usvajaju na osnovi Statuta i u skladu s njim.

Međunarodna organizacija kriminalističke policije obuhvaća:

1. Generalnu skupštinu
2. Izvršni komitet
3. Generalno tajništvo
4. Centralne nacionalne biroe
5. Savjetnike
6. Kontrolnu komisiju

Najviši organ Interpola je Generalna skupština koja se sastaje svake godine. Radom generalnog sekretarijata rukovodi generalni sekretar. Interpol posjeduje svoju radio-mrežu sa radio-stanicom i drugim uređajima za brzo komuniciranje.

4.1. GENERALNA SKUPŠTINA

Generalna skupština je vrhovna institucija Organizacije. Okuplja delegate svih zemalja članica, a svaka zemlja može imati jednu delegaciju i jedan glas. Šefa delegacije određuje vlada pojedine zemlje, a članovima se preporučuje da u delegaciji budu visoki policijski funkcioneri, zatim funkcioneri iz srodnih djelatnosti bliskih Interpolu, te stručnjaci za pitanja koja su na dnevnom redu zasjedanja. Zasjedanjima Generalne skupštine mogu prisustvovati kao promatrači, i predstavnici međunarodnih organizacija, te predstavnici policijskih službi zemalja koje nisu učlanjene u Interpol.

Ovlaštenja Generalne skupštine odnose se na :

- utvrđivanje principa i donošenje općih mjera radi ostvarivanja ciljeva
- usvajanje izmjena u Statutu i donošenje odgovarajućih pravilnika

- izbor organa predviđenih Statutom
- utvrđivanje financijske politike, visine doprinosa pojedinih članova i usvajanje budžeta
- donošenje odluke o mjestu slijedećeg zasjedanja
- prijem novih članova
- razmatranje i odobravanje sporazuma sa drugim organizacijama.

Generalna skupština održava redovita zasjedanja svake godine. Rad Generalne skupštine nije dostupan javnosti ukoliko se ne donese drugačija odluka. Radom Skupštine rukovodi predsjednik Interpola uz asistenciju triju podpredsjednika i generalnog tajnika. Generalna skupština donosi odluke usvajanjem rezolucija, a u izborima- glasanjem. Na zasjedanjima Generalne skupštine odluke se donose relativnom prostom većinom glasova, koja se izračunava na osnovu zbroja glasova za i protiv. Svaka delegacija može dati samo glas svoje zemlje.

Uz relativnu prostu većinu predviđene su i tri vrste kvalificirane većine:

1. za izmjene u Statutu zahtijeva se dvotrećinska većina svih članova
2. apsolutna se većina članova zahtijeva za sazivanje izvanrednog zasjedanja.
3. za prijem novih članova, izbor predsjednika u prvom i drugom krugu glasanja i za usvajanje Općeg pravilnika i njegovih aneksa, te za izmjene u njima, zahtijeva se dvotrećinska većina od ukupnog broja glasova za ili protiv. Kao i u većini drugih međunarodnih organizacija, i u Interpolu se glasa dizanjem ruke.

4.2. IZVRŠNI KOMITET

Izvršni komitet je deliberativno-izvršni organ Interpola. Njegove su funkcije pretežno kontrolne. Izvršne se funkcije realiziraju uglavnom preko predsjednika.

Najvažnije funkcije Izvršnog komiteta su:

- nadgledanje izvršavanja odluka Generalne skupštine
- pripremanje dnevnog reda zasjedanja Generalne skupštine
- podnosi Generalnoj skupštini program rada i prijedloge koje smatra korisnim

- kontrola generalnog sekretara u vođenju poslova
- izvršava druge zadatke koje mu povjeri Generalna skupština

Izvršni komitet ima još jednu iznimno važnu funkciju, naime, faktično on određuje generalnog tajnika, te određuje, a Generalna skupština potvrđuje savjetnike. Izvršni komitet također odlučuje o oduzimanju i vraćanju prava glasa i može predlagati izmjene u Statutu. Izvršni se komitet sastaje tri puta godišnje. Sjednice Izvršnog komiteta saziva predsjednik Organizacije, koji i rukovodi radom. U svom sastavu ima 13 članova:

1. predsjednika Interpola
2. tri podpredsjednika Interpola
3. devet delegata (članova)

Za izbor predsjednika predviđena je dvotrećinska većina u prvom krugu, kao i u drugom krugu ako se za to ukaže potreba. Dođe li do trećeg kruga glasanja, za izbor je dovoljna prosta većina. Mandat predsjedniku traje 4 godine, a mandat ostalima članovima Izvršnog komiteta 3 godine. Oni ne mogu biti birani dva puta uzastopce na istu funkciju, niti za delegata u Izvršnom komitetu.

Predsjednik Organizacije:

- a) predsjedava i rukovodi debatom na zasjedanjima Generalne skupštine i Izvršnog komiteta,
- b) vodi računa o tome da aktivnost Organizacije bude u skladu sa odlukama Generalne skupštine i Izvršnog komiteta
- c) koliko god je to moguće održava neposredni i stalni kontakt sa generalnim tajnikom Organizacije

U vršenju svojih dužnosti svi izabrani u Izvršni komitet smatraju se predstavnicima Organizacije a ne predstavnicima svojih zemalja. U slučaju smrti ili ostavke jedne od osoba koje su u Izvršnom komitetu, Generalna skupština bira zamjenika čiji mandat istječe onda kada bi istekao mandat njegova prethodnika. Mandat se automatski prekida ako osoba izabrana u Izvršni komitet nije više delegirana pri Organizaciji. Osobe koje čine Izvršni komitet ostaju na tim funkcijama do kraja zasjedanja Generalne skupštine u godini u kojoj ističe njihov mandat.

4.3. GENERALNO TAJNIŠTVO

Generalno tajništvo se sastoji od generalnog tajnika i stalnih službi Interpola. To je stalni, centralni i administrativno- tehnički organ preko kojeg se svakodnevno osigurava funkcioniranje Organizacije i provode odluke Generalne skupštine i Izvršnog komiteta.

4.3.1. GENERALNI TAJNIK

Generalni tajnik je najviši funkcioner te međunarodne organizacije i bitan je faktor njene stalnosti. On je gotovo punopravni član rukovodećih i svih drugih organa Generalne skupštine i Izvršnog komiteta u čijem radu sudjeluje punopravno, ali nema pravo glasa. Rukovodi radom Generalnog tajništva čiju organizaciju samostalno uređuje. Generalni tajnik zastupa Organizaciju u kontaktima sa zemljom sjedišta, sa vlastima drugih zemalja, te sa ostalim međunarodnim organizacijama.

Generalno tajništvo:

- a) provodi odluke Generalne skupštine i Izvršnog komiteta
- b) funkcionira kao međunarodni centar u borbi protiv kriminaliteta iz općeg prava
- c) funkcionira kao tehnički i informacijski centar
- d) osigurava opću administraciju Organizacije
- e) osigurava veze sa nacionalnim i internacionalnim vlastima time što kriminalističke istrage provode posredstvom centralnih nacionalnih biroa
- f) priprema i objavljuje publikacije koje smatra potrebnim
- g) organizira i izvršava administrativno-tehničke poslove prilikom zasjedanja Generalne skupštine, Izvršnog komiteta i eventualno svih drugih organa Organizacije
- h) priprema plan rada za iduću godinu radi podnošenja Izvršnom komitetu i Generalnoj skupštini na razmatranje i usvajanje

- i) onoliko koliko je to moguće održava neposredni i stalni kontakt sa predsjednikom Organizacije.

Veoma je značajna obaveza generalnog tajnika da rukovodi finansijskim poslovanjem Organizacije. On svake godine podnosi izvještaj o finansijskom poslovanju, bilancu prihoda i rashoda, te prijedlog budžeta, prvo Izvršnom komitetu a zatim Generalnoj skupštini. Generalnog tajnika predlaže Izvršni komitet, a imenuje ga Generalna skupština. Odluku o imenovanju Generalna skupština donosi prostom većinom glasova, a glasanje je tajno. Generalni se tajnik imenuje na 5 godina i nema ograničenja u pogledu reizbornosti.

4.3.2. SLUŽBE GENERALNOG TAJNIŠTVA

Službe Generalnog tajništva podijeljene su u tri uprave, na čijem čelu su šefovi uprava. Svaka je uprava podijeljena na odjeljenja, a neka su sastavljena od više grupa:

- prva uprava ima u svojoj nadležnosti opću problematiku. Zbog njene raznovrsnosti uprava ima odjeljenja za opće službe, financije i računovodstvo, osoblje, telekomunikacije i proizvodnju dokumenata.
- druga uprava, koja se još naziva policija, bavi se međunarodnim kriminalitetom i dobrim dijelom slika je samog Interpola. U toj se upravi obrađuju potjernice i objave. Druga uprava ima tri odjeljenja:
  1. odjeljenje za opći kriminalitet
  2. odjeljenje za privredno- finansijski kriminalitet i falsifikate
  3. odjeljenje za droge
- treća uprava bavi se proučavanjem pitanja važnih za aktivnost nacionalnih policija. U toj upravi je opća biblioteka i ona se stara o izdavanju časopisa.

Glavni i odgovorni urednik časopisa je generalni tajnik Interpola.

4.4. CENTRALNI NACIONALNI BIROI

Iako su centralni nacionalni birovi zapravo dio strukture Interpola, oni nisu organi Interpola. Centralni nacionalni biro (CNB) Interpola služba je u organima unutrašnjih poslova određene zemlje, a ta ga je zemlja odredila da bude nositelj međunarodne suradnje u sklopu Interpola. Uglavnom se radi o službama koje u sustavu svoje zemlje imaju zadatak da se brinu o javnoj sigurnosti.

Dva su osnovna principa na kojima funkcionira jedan centralni nacionalni biro:

- poštovanje suvereniteta drugih sudionika u suradnji i
- poštivanje i osiguravanje poštivanja zakonodavstva vlastite zemlje

Postojanje i rad CNB regulirani su dvojako: osnovnim tekstovima Interpola i zakonima ili propisima pojedinih zemalja. Aktivnost centralnih nacionalnih biroa vodi se u tri pravca:

- a) prema organima i službama vlastite zemlje
- b) prema centralnim nacionalnim biroima drugih zemalja
- c) prema Generalnom tajništvu Interpola.

Uloga CNB je višestruka, a osobito se ostvaruje u:

- centraliziranom vođenju evidencije o međunarodnim kriminalcima
- prenošenju (ili provođenju, gdje je to slučaj) zahtjeva iz inozemstva organima i službama vlastite zemlje
- prenošenju zahtjeva organa i službi vlastite zemlje stranim organima i službama, preko odgovarajućih CNB
- održavanju kontakta sa drugim zemljama i sa Generalnim tajništvom
- provođenju preporuka Interpola ili u davanju inicijative (u vlastitoj zemlji) za to

4.5. SAVJETNICI

Savjetnici u Interpolu imaju savjetodavnu ulogu. Posebno je značajna uloga financijskih savjetnika, koji razmatraju sva važnija financijska pitanja prije nego što ih počne razmatrati Izvršni komitet ili Generalna skupština. Savjetnike određuje Izvršni komitet, s tim što odluku treba potvrditi i Generalna skupština. Mandat savjetnika traje 3 godine i nema ograničenja u pogledu reizbornosti.

4.6. KONTROLNA KOMISIJA

Kontrolna komisija je novi organ koji nije predviđen Statutom već je formiran na osnovi razmjene pisama između Francuske i Interpola povodom potpisivanja novog ugovora o sjedištu. U komisiji je pet članova iz različitih zemalja. Kontrolna komisija ima zadatak da utvrdi jesu li podaci osobne prirode, koji se vode u evidencijama Interpola, dobiveni i tretirani shodno Statutu, da li njihovo evidentiranje ima utvrđen cilj, koriste li se u svrhe suprotne utvrđenom cilju, jesu li točni i je li rok njihova čuvanja ograničen. Komisija ima dvostruku ulogu: da u svojoj domeni kontrolira regularnost važnog dijela djelatnosti Interpola i da rješava po eventualnim žalbama pojedinaca..

4.7. STALNI KOMITET

Stalni komitet za tehnologiju informatike pomoćni je organ Interpola i u svojoj nadležnosti ima pitanja iz oblasti razvoja telekomunikacija i informatike u Interpolu. Formiran je 1983. godine s ciljem razmatranja i procjene ponuđenih tehničkih rješenja u

domeni telekomunikacija i informatike, te razmjene mišljenja o pitanjima od općeg interesa i da daje mišljenje o financiranju značajnih investicija u domeni telekomunikacija i informatike

5. FINANCIRANJE I KONTROLA INTERPOLA

5.1. FINANCIRANJE INTERPOLA

Organizacija raspolaže prihodima koji potiču od:

- a) financijskog doprinosa članova
- b) poklona, legata subvencija i iz drugih izvora pošto ih Izvršni komitet prihvati ili odobri

Financiran je godišnjim priložima država članica, od kojih godišnje prima oko 40 milijuna € . Nacrt budžeta Organizacije priprema generalni tajnik, a odobrava ga Izvršni komitet. On stupa na snagu čim ga usvoji Generalna skupština. Ako Generalna skupština nije mogla odobriti budžet, Izvršni komitet će poduzeti odgovarajuće mjere u općim okvirima prethodnog budžeta.

5.2. KAKO SE KONTROLIRA RAD INTERPOLA?

Kad se govori o kontroli u Interpolu, onda se misli na kontrolu funkcioniranja organa i službi. Kontrola centralnih nacionalnih biroa u nadležnosti je zemalja članica, a Generalno tajništvo ih samo podsjeća na neizvršene obaveze.

U Interpolu se vrše dvije vrste kontrole rada njegovih organa i službi:

- a) viši organi kontroliraju rad nižih u vezi sa izvršavanjem zadataka, financijskim poslovanjem itd. To se čini na način koji je uobičajen u međunarodnim organizacijama, tj. podnošenjem, razmatranjem i usvajanjem izvještaja.
- b) druga vrsta kontrole odnosi se na način na koji Interpol ostvaruje svoju funkciju. Ta kontrola ima dosta dodirnih točaka sa zaštitom ljudskih prava.

6. INTERPOL - MEĐUNARODNA (MEĐUVLADINA) ORGANIZACIJA ILI MEĐUNARODNA NEVLADINA ORGANIZACIJA?

Našu potragu za odgovorom na pitanje potpada li Interpol pod pojam međunarodne (međuvladine) organizacije ili pak pod pojam međunarodne nevladine organizacije započeti ćemo s analizom konstitutivnih elemenata Interpola koje ćemo pri tome usporediti s konstitutivnim elementima međuvladinih i međunarodnih nevladinih organizacija. Krenemo li stoga uspoređivati konstitutivne elemente Interpola s konstitutivnim elementima iz naše definicije međuvladinih organizacija primijetiti ćemo da Interpol nije osnovan putem međunarodnog ugovora. Umjesto međunarodnog ugovora, koji predstavlja konstitutivni akt – "ustav" međuvladinih organizacija, Interpol posjeduje Ustav, usvojen od strane vlastite Opće skupštine, koji pak ne predstavlja međunarodni ugovor. Pa ipak, kao što smo već prethodno istaknuli, osnivanja putem međunarodnog ugovora ne predstavlja *condicio sine qua non* za postojanje međuvladine organizacije, s obzirom da su u međunarodnoj praksi zabilježena, već prije spomenuta, odstupanja od toga pravila. Upravo stoga, možemo zaključiti da činjenica što Interpol nije osnovan putem međunarodnog ugovora ne predstavlja prepreku da Interpol, u slučaju posjedovanja ostalih konstitutivnih elemenata međuvladinih organizacija, bude smatran međuvladinom organizacijom.

Članstvo Interpola predstavlja njegov najkontroverzniji konstitutivni element, te se upravo oko njega razmimoilaze mišljenja većine pisaca. Prema članku 4., stavku 1. Ustava Interpola njegovo članstvo se sastoji od "službenih policijskih tijela" čije funkcije ulaze u okvir djelatnosti Interpola. Upravo na temelju ovoga članka mnogi pisci smatraju da Interpol nije međuvladina organizacija, te ga svrstavaju među međunarodne nevladine organizacije. Gallas tako smatra kako Interpol nije međuvladina organizacija s obzirom da države, kao niti njihove vlade, ne mogu postati članovima Interpola u kojem je članstvo ograničeno isključivo na policije. Schermers je pak smatrao da članstvo sastavljeno od privatnih osoba predstavlja potvrdu Interpolovog statusa međunarodne nevladine organizacije. Slična razmišljanja javljala su se i tijekom rasprava o pravnom položaju Interpola pri Ekonomskom i socijalnom vijeću Ujedinjenih naroda, pri čemu se isticalo da je Interpol "privatna organizacija policijskih službenika". Pa ipak, na temelju članka 4. Ustava Interpola možemo konstatirati da je članstvo u Interpolu formalno sastavljeno od javnopравnih subjekata unutarnjeg prava, odnosno organa središnje državne vlasti- službenih policijskih tijela. Upravo stoga, na temelju ovoga

konstitutivnog elementa Interpol možemo razgraničiti od međuvladinih organizacija – čije je članstvo sastavljeno od javnopravnih subjekata međunarodnog prava – te ga pri tome odrediti kao transvladinu organizaciju čije se članstvo sastoji pak od organa središnje državne vlasti. S druge pak strane, javnopravni karakter članstva Interpola pomaže nam u njegovom razgraničenju od međunarodnih nevladinih organizacija, s obzirom da u upravo nedržavni, odnosno nevladin karakter članstva i djelovanja predstavlja bitni konstitutivni element međunarodnih nevladinih organizacija. Međutim, zanimljivo je istaknuti da već spomenuti članak 4., stavak 1. Ustava Interpola određuje da svaka zemlja može delegirati kao člana u Organizaciju svako službeno policijsko tijelo čije funkcije ulaze u okvir djelatnosti Interpola, dok stavak 2. određuje da se zahtjev za članstvo podnosi glavnom tajniku Interpola od strane odgovarajućeg vladinog tijela. Nadalje, članak 7., stavak 1. Ustava određuje da je svaki član zastupljen u Općoj skupštini Interpola putem jednog ili više delegata, pri čemu svaka zemlja ima jednog šefa delegacije imenovanog od strane nadležnog vladinog tijela te zemlje. Također, možemo istaknuti i da se financiranje Interpola vrši iz proračuna država čija su službena policijska tijela članovi Interpola.

Premda prethodno spomenuti stavci ne pružaju dokaz o formalnom članstvu država u Interpolu oni nas ipak navode na zaključak da je pristanak država na članstvo u Interpolu direktan dok je samo članstvo država indirektno. Sličnu potvrdu možemo pronaći i u praksi pojedinih država prilikom pristupanja njihovih službenih policijskih tijela u članstvo Interpola. Rutsel Silvestre tako ističe zanimljiv podatak, prema kojem je argentinska delegacija 1956. odbila glasovati za usvajanje izmjena Ustava Interpola s obzirom da nije imala instrukcije od svoje vlade. Vlada Argentine je tako tek 1962. ratificirala predsjednički dekret o ponovnom pristupanju Interpolu. Sličnu situaciju nalazimo i u slučaju Sjedinjenih Država, gdje je predsjednik Eisenhower 1958. potpisao zakon kojim se ovlašćuje glavni državni odvjetnik da prihvati i održava u ime Sjedinjenih Država članstvo u Interpolu. Štoviše, službene internet stranice Interpola, usprkos Ustavu Interpola koji određuje službena policijska tijela kao članove Interpola, govore održavama kao članicama. Među konstitutivne elemente Interpola spadaju i dva elementa koja su zajednička i međuvladinim organizacijama i međunarodnim nevladinim organizacijama – stalni organi te odvojena pravna osobnost od osobnosti njegovih članova. I dok se putem Ustava Interpola uređuje njegova institucionalna struktura, stjecanje pravne osobnosti Interpola u unutarnjim pravnim porecima država uređeno je u pravilu putem zakonodavstava pojedinih država (npr. zakonodavstvom Sjedinjenih Država), ili putem ugovora o sjedištu (npr. Ugovor o sjedištu s Francuskom), dok je

međunarodnopravna osobnost Interpola rezultat faktičkog vršenja, odnosno posjedovanja prava i dužnosti u međunarodnopravnom poretku. Možemo tako izdvojiti neka od prava koje je Interpol ostvario u međunarodnopravnom poretku. U prvom redu Interpol je ostvario pravo sklapanja međunarodnih ugovora, a dokaz tome je niz ugovora sklopljenih s državama, uključujući i ugovore o sjedištu. Štoviše, Interpol je i stranka Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora između država i međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija. Zanimljivo je pri tome istaknuti da strankama spomenute Konvencije mogu postati isključivo države i međunarodne (međuvladine) organizacije. Osim s državama Interpol je sklopio brojne ugovore s drugim međuvladinim organizacijama. Nadalje, Interpol je ostvario i aktivno pravo poslanstva. Dokaz tome je ugovor između Interpola i Francuske o sjedištu Interpola kojim se Interpolu i njegovim službenicima jamče povlastice i imuniteti koji su u velikoj mjeri jednaki diplomatskim povlasticama i imunitetima koje uživaju diplomatska predstavništva država i njihovi diplomatski predstavnici na temelju Bečke konvencije o diplomatskim odnosima iz 1961. Slične ugovore Interpol je sklopio i s drugim državama u kojima ima svoje sjedište – Argentinom, Cote d'Ivoire, El Salvadorom, Kamerunom, Kenijom, Tajlandom i Zimbabveom. Također, kao dokaz aktivnog prava poslanstva Interpola može poslužiti i prethodno spomenuta Izvršna naredba 12425 američkog predsjednika Reagana iz 1983. kojom se Interpolu na temelju Akta o imunitetima međunarodnih organizacija jamče privilegije, izuzeća i imuniteti. Na temelju izvršenog pregleda konstitutivnih elemenata Interpola možemo konstatirati da Interpol ne posjeduje dva bitna konstitutivna elementa međuvladinih organizacija – osnivanja putem međunarodnog ugovora, te članstvo sastavljeno od javnopravnih subjekata međunarodnog prava. S obzirom da već postoje međuvladine organizacije osnovane bez međunarodnog ugovora, upravo članstvo sastavljeno od javnopravnih subjekata međunarodnog prava, koje je bez iznimke zajedničko svim međuvladinim organizacijama, predstavlja razgraničavajući kriterij između međunarodnih organizacija i Interpola. Međutim, upravo na temelju činjenice da je članstvo Interpola sastavljeno od službenih policijskih tijela Interpol možemo svrstati pod pojam transvladine organizacije čije se članstvo sastoji od organa središnje državne vlasti. S druge pak strane spomenuti javnopravni karakter članstva Interpola pomaže nam u njegovom razgraničenju od međunarodnih nevladinih organizacija.

7. INTERPOL I EKSTRADICIJA

Kao akt međunarodne kazнено-pravne pomoći, ekstradicija je jedan od bitnih elemenata međunarodnih odnosa u ovoj oblasti. Sada se preko Interpola može ostvariti, a često se i ostvaruje, tzv. preekstradicijski postupak, koji se sastoji u ovome:

1. centralni nacionalni biro dostavlja Generalnom tajništvu zahtjev za raspisivanjem potjernice.
2. ako se uvjeri da se zahtjev može tretirati u okviru Organizacije, Generalno tajništvo objavljuje potjernicu i dostavlja je svim članicama bez obzira na to iz kojih će zemalja ekstradicija biti tražena.
3. u skladu sa zakonima svojih zemalja, centralni nacionalni biro prosljeđuju prispjeli zahtjev nadležnim organima radi otkrivanja i uhićenja traženog lica.
4. kada lice bude otkriveno i (ili) stavljeno u pritvor, CNB koji je tražio raspisivanje potjernice biva o tome najhitnije obavješten.
5. potjernica će biti obustavljena tek nakon završetka ekstradicijskog postupka.

8. REPUBLIKA HRVATSKA I INTERPOL

Republika Hrvatska je postala članica Interpola u studenom 1992. godine na redovnom zasjedanju Generalne skupštine Interpola i potom na nacionalnoj razini ustrojava Središnji nacionalni ured Interpola (NCB Zagreb). Republika Hrvatska primljena je u punopravno članstvo Međunarodne organizacije kriminalističke policije- Interpol 4. studenog 1992. godine na 61. Generalnoj skupštini u Dakru (Senegal). Po primitku, sukladno Statutu Interpola, ustrojen je Središnji nacionalni ured- Interpol Zagreb. Sistematizacijom radnih mjesta, od 2001. godine, nacionalni ured Interpola djeluje unutar Odjela za međunarodnu policijsku suradnju kao Odsjek. U skladu sa servisnim standardima Interpola, Interpol Zagreb središnja je točka međunarodne policijske suradnje u Republici Hrvatskoj. Posredstvom Interpola Zagreb i Telekomunikacijskog centra razmjenjuju se, osim s nacionalnim uredima Interpola drugih država, podaci i s Generalnim tajništvom Interpola, stranim policijskim časnicima za vezu te centrom SECI u Bukureštu. Sukladno servisnim standardima Interpola, Interpol Zagreb ima 24- satno dežurstvo (točka 2. Standarda) koje pokriva poseban Telekomunikacijski centar, prevoditeljsku službu za engleski, njemački, španjolski, francuski, talijanski i njemački jezik, tj. za sve službene jezike Interpola, osim arapskog.

Nacionalni ured Interpola zadužen je za obavljanje ovih zadaća:

1. raspisivanje međunarodnih tjeratica, objava i difuzija za osobama i predmetima;
2. realizaciju izručenja radi kaznenog progona ili preuzimanja izvršenja kazni (na zahtjev stranih država iz RH te na zahtjev domaćih sudova u RH);
3. provjere osoba, predmeta i dokumenata
4. posredovanje, u žurnim slučajevima, prilikom pružanja zahtjeva za međunarodnopravnom pomoći po zahtjevima Ministarstva pravosuđa, sudova i državnih odvjetništva RH i stranih nadležnih tijela prema nadležnim tijelima RH;
5. postupanje po složenijim zahtjevima ustrojstvenih jedinica MUP-a RH prema stranim policijama, i obrnuto, stranih policija prema ustrojstvenim jedinicama MUP-a RH i
6. predstavljanje RH na radnim sastancima Interpola.

Raspisivanje tjeralice može naložiti sud kad se okrivljenik protiv kojeg je pokrenut kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progona po službenoj dužnosti i za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od jedne ili više godina nalazi u bijegu, a postoji rješenje o

određivanju pritvora, kao i u slučaju bijega okrivljenika iz ustanove u kojoj izdržava kaznu odnosno pritvor ili bijega iz ustanove u kojoj izdržava zavodsku mjeru (članak 505. Zakona o kaznenom postupku). Ako je vjerojatno da se osoba za kojom je raspisana tjeratica nalazi u inozemstvu, raspisuje se međunarodna tjeratica (članak 508. st. 3. Zakona o kaznenom postupku). S obzirom na to da postupak raspisivanja međunarodne tjeralice može potrajati jer je mora potvrditi Generalno tajništvo Interpola, u pojedinim situacijama se, shodno procjeni, prvo raspisuje tzv. difuzija. Difuzija je svojevsna tjeratica koja nije "potvrđena" niti izdana od Generalnog tajništva Interpola, nego je nacionalni ured Interpola raspisuje u informacijski sustav Interpola adresirajući je, u pravilu, na sve članice. Na taj način države odmah primaju informaciju sa svim potrebnim podacima o traženim osobama ili predmetima te mogu odmah postupati. Tako se omogućuje da npr. tražena osoba kroz vrijeme testiranja crvene tjeralice pobjegne preko teritorija države koja nije primila obavijest o postupanju prema njoj. S obzirom na to da su obrasci za raspisivanje međunarodnih tjeratica standarnizirani, a da difuzije nemaju standarniziranu formu, Generalno tajništvo odlučilo je 2005. godine standarnizirati i obrasce za difuzije. Interpol Zagreb, uz još pet nacionalnih ureda Interpola, sudjeluje u projektu testiranja standarniziranih obrazaca za difuzije. Stupanjem na snagu Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći (Narodne novine br. 178 od 10. prosinca 2004) dana 1. srpnja 2005. prestale su važiti odredbe čl. 523. Zakona o kaznenom postupku koji je propisivao postupke za pružanje međunarodne pravne pomoći i izvršenja međunarodnih ugovora u kaznenim stvarima i postupke za izručenje okrivljenih i osuđenih osoba. Sukladno čl. 6. tog zakona, Ministarstvo pravosuđa može, u žurnim slučajevima i ako postoji uzajamnost, dostavljati i primati zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć putem Interpola. Zakon predviđa i mogućnost neposredne komunikacije između pravosudnih tijela nadležnih za pružanje međunarodne pomoći u kaznenim stvarima kad je izravna komunikacija predviđena međunarodnim ugovorima ili ako postoji uzajamnost. Dosadašnja praksa je pokazala da se pružanje tzv. "male međunarodne pravne pomoći u kaznenim stvarima" (pribavljanje i prosljeđivanje predmeta koji će biti predočeni kao dokazi; dostava sudskih akata i odluka; pristupanje sudu osoba radi davanja iskaza i druge radnje potrebne za vođenje kaznenih postupaka) često odvija putem Interpol-a Zagreb. Na taj način želi se ubrzati postupak posredovanja između nadležnih pravosudnih tijela, pri čemu je Interpol samo posrednik pri prijenosu zahtjeva. Prije nego se odluči koristiti Interpolom kao sredstvom komunikacije, nadležno pravosudno tijelo trebalo bi procijeniti postoji li mogućnost neposredne komunikacije, a posebno u slučajevima upućivanja "postupovnih akata i sudskih

odluka osobama koje se nalaze u inozemstvu" (čl. 7. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima). U praksi se može dogoditi da dostava putem Interpola bude i sporija jer se pošta razvrstava prema prioritetima, a moguće je da se dokumenti određenih nazivnih sigurnosnih razina (vrlo tajna pismena) ne mogu prosljeđivati u inozemstvo slijedom odredaba Pravilnika o zaštiti i sigurnosti službenih podataka Ministarstva unutarnjih poslova. Također, primitak dostavljenih materijala u inozemstvu može biti onemogućen u situaciji kad se materijal prosljeđuje izvan radnog vremena nacionalnom uredu Interpola u inozemstvu koji nema organizirano 24-satno dežurstvo. Kod prosljeđivanja pismena koje je nužno slati poštom neekonomično je upućivati materijal na Interpol jer se šalje nacionalnom uredu Interpola države kojoj se zahtjev upućuje, koji tek po primanju materijal dalje prosljeđuje nadležnom pravosudnom tijelu u vlastitoj državi. Takvim slanjem narušava se načelo ekonomičnosti jer nacionalni ured Interpola snosi troškove dostave pismena u inozemstvo, ali se ne ostvaruje ni žurnost u postupanju. Stoga bi nadležno pravosudno tijelo trebalo, prije upućivanja zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć, uvijek pažljivo razmotriti postoji li mogućnost neposredne komunikacije jer upućivanje putem Interpola ne mora biti nužno i najbrži način prosljeđivanja zahtjeva. Pored osnovnih zadaća, u Interpolu se odvija niz logističkih aktivnosti potrebnih za normalno 24-satno funkcioniranje: raspisivanje međunarodnih potraga, preliminarne provjere osoba, dokumenata i predmeta po zahtjevima iz inozemstva, analiza dnevnih događaja i ažuriranje odgovarajućih baza podataka, žurno postupanje po zahtjevima ustrojstvenih jedinica MUP-a prema inozemstvu ili postupanje prema zahtjevima primljenim iz inozemstva, servisiranje informatičke opreme, pohrana podataka i sl. Sukladno čl. 59. ZMPPKS-a, izvršenje rješenja o izručenju realizira Ministarstvo unutarnjih poslova, tj. Interpol Zagreb kao ustrojstvena jedinica Ministarstva. Danas je NCB Zagreb, odjel u sklopu Službe za međunarodnu policijsku suradnju Uprave kriminalističke policije.

8.1. TJERALICE I OBJAVE

Interpol je jedina međunarodna organizacija koja u ovom trenutku posjeduje sustav međunarodnih tjeratica na globalnoj razini koji je ujedno, putem isto tako jedinstvenog Globalnog komunikacijskog sustava I 24/7, dostupan u svih 190 država članica. Prve

interpolove tjeralice raspisane su još 1947. godine. Interpol je tijekom godina, kako se za tim ukazivala potreba, razvio različite oblike tjeralica i objava koje su označene različitim bojama obrazaca, tj. boje interpolovog logo-a na prvoj strani obrasca i bojom margina.

Tjeralice i objave koje se trenutno koriste su:

1. crvene tjeralice
2. plave objave
3. žute objave
4. zelene objave
5. crne objave
6. ljubičaste objave
7. narančaste objave
8. specijalne objave UN-a i Interpola

8.1.1. CRVENE TJERALICE

Crvene tjeralice se raspisuju za osobama koje se međunarodno potražuju zbog vođenja kaznenog postupka protiv njih ili zbog izdržavanja kazne zatvora. Njihova svrha je privremeno uhićenje potraživane osobe sa ciljem njenog izručenja državi koja je potražuje. Potrebno je napomenuti da se ne radi o međunarodnom nalogu za uhićenje, već o obavijesti državama članicama da se neka osoba potražuje u određenoj državi ili u više država iz određenih razloga, a države članice Interpola po toj tjeralici postupaju ili pak ne postupaju, sukladno svojem nacionalnom zakonodavstvu. Tjeralicu ne raspisuje država koja osobu potražuje, već je na zahtjev nadležnih tijela te države raspisuje Glavno tajništvo Interpola. Važno je za napomenuti da se samo Zahtjev (elektronički obrazac) ispunjava u Središnjem nacionalnom uredu Interpola (u daljnjem tekstu NCB), tj. u njega se unesu osobni podaci, identifikacijski materijali, pravosudni podaci o postupku i kaznenom djelu, te podaci o tijelu koje vodi postupak i koje osobu potražuje, nakon čega se isti šalje Glavnom tajništvu Interpola. Prijedlog za raspisivanje međunarodne potrage kao i prijedlog da li da potraga bude javno objavljena dostavlja policijska uprava putem nadležnog linijskog odjela u MUP-u NCB Zagreb. Ukoliko postoji interes da čim veći broj građana zna za raspisivanje tjeralice (ali

ujedno i počinitelj i njegovi eventualni pomagači), ista će biti javno objavljena, ali ukoliko policija ne želi da osoba zna da je za njom raspisana međunarodna tjeratica, tada se tjeratica ne objavljuje javno, tj. na javno dostupnoj stranici Interpola <http://www.interpol.int> i u ostalim medijima. NCB Zagreb crvene tjeralice Interpola zahtijeva od Glavnog tajništva Interpola u slučajevima kada za osobom postoji važeći nalog za raspisivanje tjeralice nadležnog pravosudnog tijela Republike Hrvatske, zahtjev nadležne policijske uprave za raspisivanje međunarodne tjeralice za osobom, te izjava Ministra pravosuđa da će, u slučaju uhićenja osobe temeljem tjeralice u inozemstvu Republika Hrvatska tražiti izručenje te osobe u RH. Policijska uprava raspisivanje međunarodne tjeralice traži u skladu sa odredbama članka 569. Zakona o kaznenom postupku. U praksi zahtjev se podnosi u slučajevima kada traganje za osobom na nacionalnoj razini nije dalo rezultata, ili u slučaju kada je policija došla do informacije da se potraživana osoba nalazi u inozemstvu. Vezano uz postupanje po crvenim tjeralicama Interpola potrebno je naglasiti da policija u Republici Hrvatskoj temeljem crvene tjeralice osobu privodi u istražni centar mjesno nadležnog županijskog suda gdje istražni sudac potom, temeljem dostupnih informacija, odlučuje postoji li uopće temelj za daljnje postupanje po konkretnoj crvenoj tjeratici Interpola. Unutar Republike Hrvatske sva daljnja komunikacija vezano uz predmet odvija se između nadležnog suda i Ministarstva pravosuđa, a sva eventualna daljnja međunarodna suradnja i postupanja po predmetu odvijaju se na relaciji Ministarstvo pravosuđa RH – strano nadležno pravosudno tijelo. NCB Zagreb može iznimno i u hitnim slučajevima, sukladno odredbama Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima i Europskoj konvenciji o izručenju, poslužiti kao kanal za komunikaciju i žurnu dostavu dokumentacije između nadležnih pravosudnih tijela. Ukoliko je druga država raspisala tjeraticu za državljaninom Republike Hrvatske, što se po zaprimanju svake potrage treba provjeriti i utvrditi, NCB Zagreb će o tome odmah izvijestiti nadležna tijela Republike Hrvatske, i to Ministarstvo pravosuđa, a u slučaju da se osoba traži zbog kaznenog postupka, i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. Istovremeno će od stranog ureda Interpola zatražiti dostavu ostale dodatne dokumentacije potrebne za eventualno pokretanje kaznenoga postupka, izvijestiti ga kako izručenje tražene osobe u slučaju zatjecanja u Republici Hrvatskoj nije moguće, sukladno odredbama članka 9. Ustava Republike Hrvatske, osim kad se mora izvršiti odluka o izručenju ili predaji donesena u skladu s međunarodnim ugovorom ili pravnom stečevinom Europske unije. Ministarstvo pravosuđa je s obzirom na djelokrug rada, iniciralo i tijekom 2010. godine provelo postupak potpisivanja Sporazuma između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o izmjenama

Sporazuma o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u kaznenim stvarima, potpisan u Sarajevu 10. veljače 2010. (objavljen u »Narodnim novinama – Međunarodni ugovori« br. 3/2010), sa Crnom Gorom Ugovor o izručenju između Republike Hrvatske i Crne Gore te sa Republikom Srbijom Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Srbije o izručenju, a u cilju unapređenja međusobne suradnje u području pravosuđa. Nadležno tijelo u Republici Hrvatskoj u provedbi Sporazuma i Ugovora je Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske. Nastavno na potpisane ugovore od strane Ministarstva pravosuđa 2010. godine dana 31. listopada 2011. godine potpisan je Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o izručenju te 28. studenog 2012. Bilateralni Ugovor o izručenju između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine od strane Ministarstva pravosuđa. Ukoliko se radi o slučaju u kojem osoba nije pravomoćno osuđena, strani ured Interpola bit će izvješten kako je, u skladu sa čl. 14. Kaznenog zakona, moguć kazneni progon osobe zbog kaznenog djela počinjenog u inozemstvu, te se od njih traži dostava dokumentacije potrebne za pokretanje kaznenog postupka u Republici Hrvatskoj. Osim toga od stranog ureda Interpola se traži da u takvom slučaju zatraže mišljenje svojeg nadležnog pravosudnog tijela o mogućnosti prepuštanja kaznenog progona nadležnim tijelima Republike Hrvatske. U slučajevima kada se državljanin Republike Hrvatske potražuje od druge države radi odsluženja kazne zatvora, o tome također izvješćujemo Ministarstvo pravosuđa, dok strani ured Interpola izvješćujemo kako je Republika Hrvatska potpisnica Konvencije Vijeća Europe o transferu osuđenih osoba, te Dodatnog protokola uz tu Konvenciju.

8.1.2. PLAVE OBJAVE

Plave objave se raspisuju za osobe o kojima je potrebno pribaviti više informacija. Osobe o kojima se informacije prikupljaju mogu biti počinitelji kaznenih djela o kojima ne postoji dovoljno informacija za raspisivanje crvene tjeralice, potencijalni svjedoci kaznenih djela, osobe oštećene kaznenim djelom te počinitelji tzv. roditeljskih otmica u situacijama kada pitanje starateljstva nije do kraja riješeno i ne postoji mogućnost raspisivanja crvene tjeralice. Informacije koje se mogu prikupljati mogu se ticati identiteta osoba za kojima se raspisuje plava objava, pronalaska tih osoba, tj. utvrđivanja njihovog boravišta ili pribavljanja

podataka o njihovim prethodnim kriminalnim aktivnostima. Podaci koji se nalaze u plavim objavama gotovo su identični onima u crvenim tjeralicama.

8.1.3. ŽUTE OBJAVE

Žute objave raspisuju se za nestalim osobama ili za osobe koje nisu u stanju odati podatke o svojem identitetu. Po svojem sadržaju razlikuju se od crvenih tjeralica po izostajanju dijela sa pravosudnim podacima i po dodatnim podacima temeljem kojih je moguće identificirati određenu osobu. Ukoliko se radi o nestaloj odrasloj osobi koja ima poslovnu sposobnost, država koja je pronađe prvo će je upitati želi li ta osoba da se o njenom pronalasku obavijesti policija države koja je nestanak objavila i osoba koja je objavu tražila ili ne, jer često nije riječ o običnim nestancima, već o bijegu od nasilnog člana obitelji i sl. Ukoliko se radi o nestalom djetetu, država koja ga pronađe o tome će odmah izvijestiti NCB koji je objavu raspisao, a dijete staviti pod skrb za to nadležne institucije te o tome odmah izvijestiti i najbliže diplomatsko ili konzularno predstavništvo države koja je raspisala objavu. Žute objave često se koriste u slučajevima tzv. "roditeljskih otmica" djece, kada se za roditeljima raspisuju plave objave ili crvene tjeralice, a za djecom žute objave.

8.1.4. ZELENE OBJAVE

Zelene objave raspisuju se za osobama koje su poznate kao počinitelji kaznenih djela u tri ili više država ili kaznenih djela koja se tiču triju ili više država. Zelene objave, za razliku od žutih, ne mogu biti javno objavljene. Svrha tih objava jest upozoriti policije i druge agencije za suzbijanje kriminaliteta država članica Interpola na osobe koje su poznati višestruki počinitelji kaznenih djela, za kojima u tom trenutku nije raspisana neka druga vrsta međunarodne objave.

8.1.5. CRNE OBJAVE

Crne objave se raspisuju sa ciljem identificiranja neidentificiranih leševa. Ne mogu biti javno objavljene. Svaka crna objava se odmah po raspisivanju uspoređuje s podacima iz žutih objava.

8.1.6. NARANČASTE OBJAVE

Narančaste objave nastale su početkom 2004. godine na inicijativu Generalnog tajništva Interpola i NCB-a Rim. Ono što najviše razlikuje narančaste objave od crvenih tjeeralica i ostalih objava jest činjenica da se one odnose isključivo na predmete, a ne sadrže podatke o eventualnim počiniteljima. Njihova svrha jest dostavljanje podataka policijama i ostalim službama za borbu protiv kriminaliteta te službama osiguranja u zračnim lukama i na drugim lokacijama na kojima se okuplja veći broj ljudi, o eksplozivnim napravama i prikrivenom oružju koje je pronađeno. Uz aktovke s eksplozivom i pisma bombe na narančastim objavama nalaze se i pištolji koji izgledaju kao mobilni telefoni ili privjesci za ključeve.

8.1.7. LJUBIČASTE OBJAVE

Ljubičaste objave objavljivale su se prije oko 20 godina kako bi upozoravale zemlje članice na modus operandi, postupke, objekte, uređaje i mjesta za skrovištima kojima se koriste počinitelji kod različitih vrsta kaznenih djela. Publikacija ovakvih obavijesti prekinuta je nakon nekoliko godina. 19. siječnja 2011. godine Generalno tajništvo Interpola opet započelo sa objavljivanjem ljubičastih objava.

8.2. DIFUZIJE

Difuzije u načelu služe istoj namjeni kao i crvene tjeralice, te plave, žute i zelene objave. Osnovna je razlika između tjeralica i objava s jedne i difuzija s druge strane jest to što difuzije raspisuje NCB-i izravno, a Glavno tajništvo Interpola samo evidentira njihovo postojanje u bazi potraživanih osoba i osoba za kojima je raspisana objava. Budući da ih Glavno tajništvo Interpola ne raspisuje, on ujedno ne vrši kontrolu njihove kvalitete ili njihovu usklađenost sa člankom 3. Statuta Interpola. Ipak, ukoliko je difuzija protivna članku 3. Statuta Glavno tajništvo Interpola neće podatke iz nje objaviti u svojim bazama podataka. Nadalje, budući da ih ne raspisuje Glavno tajništvo Interpola difuzije ne moraju biti distribuirane svim državama članicama, već država koja ju upućuje može odlučiti hoće li difuziju poslati samo jednoj državi, određenoj Interpolovoj zoni, ili će ju poslati svima, isključujući samo jednu ili nekolicinu država. Difuzija ne čeka kontrolu kvalitete od strane Generalnog tajništva Interpola i prevođenje na sve jezike Interpola, te je stoga njeno putovanje od onoga tko ju raspisuje do onoga kome je upućena znatno skraćeno, te je difuzija znatno češće korištena od crvenih tjeralica i objava koje ona može zamijeniti. NCB Zagreb raspisuje znatno manji broj difuzija nego tjeralica i objava iz razloga što veći broj država u svijetu priznaje tjeralice kao valjanu zamjenu za zahtjev za privremeno uhićenje u svrhu izručenja, nego je to slučaj kod difuzije. U Republici Hrvatskoj se po difuzijama drugih država postupa na jednak način kao i po tjeralicama i objavama. Difuzije se od tjeralica i objava razlikuju po još jednom vrlo važnom detalju, a to je mogućnost stavljanja restrikcija na pristup podacima iz difuzije određenim državama. Država za koju je npr. Republika Hrvatska stavila restrikciju na pristup podacima iz određene difuzije, provjerama kroz baze podataka Interpola neće biti u mogućnosti vidjeti podatke koji bi uopće upućivali na postojanje te difuzije.

9. STATUT MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE KRIMINALISTIČKE POLICIJE INTERPOL

Opće odredbe

Članak 1.

Organizacija koja se zvala Međunarodna komisija kriminalističke policije ubuduće će se zvati Međunarodna organizacije kriminalističke policije (INTERPOL).

Njeno sjedište biti će u Francuskoj.

Članak 2.

Ona ima za cilj:

- a) da osigurava i unaprjeđuje najšire uzajamno pomaganje svih organa kriminalističke policije u granicama važećih zakona u različitim zemljama i u duhu Opće deklaracije o pravima čovjeka;
- b) da uspostavlja i razvija sve institucije koje mogu efikasno pridonositi prevenciji i represiji zločina i kaznenih djela iz općeg prava.

Članak 3.

U organizaciji je strogo zabranjena bilo kakva aktivnost ili intervencija u pitanjima ili slučajevima koji imaju političku, vojnu, vjersku ili rasnu pozadinu.

Članak 4.

Svaka zemlja može za člana Organizacije odrediti bilo koje službeno tijelo čije funkcije ulaze u djelokrug rada Organizacije.

Molbu za pristupanje treba generalnom tajniku dostaviti nadležni vladin organ. Prijem je konačan kada ga odobri Generalna skupština dvotrećinskom većinom.

Struktura i funkcioniranje

Članak 5.

Međunarodna organizacija kriminalističke policije (INTERPOL) obuhvaća:

- Generalnu skupštinu

- Izvršni komitet
- Generalno tajništvo
- Centralne nacionalne biroe
- Savjetnike

Generalna skupština

Članak 6.

Generalna skupština je vrhovna institucija Organizacije. Sačinjavaju je delegati zemalja članica Organizacije.

Članak 7.

Svakog člana može predstavljati jedan ili više delegata. Međutim, svaka zemlja može imati samo jednog šefa delegacije. Njega određuje nadležni vladin organ zemlje.

Zbog tehničkog karaktera Organizacije, članovi trebaju nastojati da u delegacijama budu:

- a) visoki funkcioneri iz organa koji izvršavaju funkcije policije
- b) funkcioneri čiji je zadatak na nacionalnom planu povezan sa aktivnošću Organizacije
- c) stručnjaci za pitanja koja su stavljena na dnevni red

Članak 8.

Generalna skupština ima ove funkcije:

- a) izvršava zadatke predviđene ovim Statutom
- b) utvrđuje principe i propisuje opće mjere za ostvarivanje ciljeva Organizacije izloženih u članku 2.
- c) razmatra i usvaja program rada za iduću godinu što ga je predložio generalni tajnik
- d) utvrđuje odredbe pravilnika čije se donošenje ocijeni potrebnim
- e) bira osobe na funkcije predviđene Statutom
- f) usvaja rezolucije i upućuje preporuke članovima o pitanjima iz djelokruga rada Organizacije
- g) utvrđuje financijsku politiku Organizacije
- h) razmatra i odobrava ugovore sa drugim organizacijama

Članak 9.

Članovi trebaju, u skladu sa vlastitim potrebama, ulagati sve napore radi provođenje odluka Generalne skupštine.

Članak 10.

Redovno zasjedanje Generalne skupštine Organizacije održava se svake godine. Vanredno zasjedanje može se sazvati na zahtjev Izvršnog komiteta ili na zahtjev većine članova.

Članak 11.

Generalna skupština može tijekom zasjedanja obrazovati specijalizirane komisije radi izučavanja određenih pitanja.

Članak 12.

Na kraju svakog zasjedanja Generalna skupština određuje mjesto idućeg zasjedanja. Datum svakog zasjedanja utvrđuje se dogovorom zemlje domaćina i predsjednika, nakon konzultiranja sa generalnim tajnikom.

Članak 13.

Samo po jedan delegat iz svake zemlje ima pravo glasa na Generalnoj skupštini.

Članak 14.

Odluke se usvajaju prostom većinom, izuzev u slučajevima kada se Statutom zahtijeva dvotrećinska većina.

Izvršni komitet

Članak 15.

U Izvršni komitet ulaze predsjednik Organizacije, tri podpredsjednika i 9 delegata.

Trinaest članova Izvršnog komiteta treba voditi računa o geografskoj zastupljenosti.

Članak 16.

Generalna skupština bira među delegatima predsjednika i tri podpredsjednika Organizacije.

Predsjednik se bira dvotrećinskom većinom. Ako ni poslije dvaju ponovljenih glasanja nema rezultata, bit će dovoljna prosta većina.

Predsjednik i podpredsjednici trebaju biti porijeklom sa različitih kontinenata.

Članak 17.

Predsjednik se bira na četiri godine. Potpredsjednici se biraju na tri godine. Oni ne mogu biti birani dva puta uzastopce na istu funkciju, niti za delegata u Izvršnom komitetu.

Ako se nakon izbora predsjednika pokaže da se odredbe članka 15. stavka 2. i članka 16. stavka 3. ne mogu primjeniti ili su inkompatibilne, izabrati će se četvrti podpredsjednik tako da u predsjedništvu budu zastupljeni svi kontinenti.

Izvršni komitet može u tom slučaju imati 14 članova. Takva izuzetna situacija bit će okončana čim okolnosti omoguće primjenu odredbi članka 15. i članka 16.

Članak 18.

Predsjednik Organizacije:

- d) predsjedava i rukovodi debatom na zasjedanjima Generalne skupštine i Izvršnog komiteta,
- e) vodi računa o tome da aktivnost Organizacije bude u skladu sa odlukama Generalne skupštine i Izvršnog komiteta
- f) koliko god je to moguće održava neposredni i stalni kontakt sa generalnim tajnikom Organizacije

Članak 19.

Devet delegata u Izvršnom komitetu bira Generalna skupština na tri godine. Oni ne mogu biti dva puta uzastopce birani na tu funkciju.

Članak 20.

Izvršni komitet se sastaje najmanje jednom u godini po sazivu predsjednika Organizacije.

Članak 21.

U vršenju svojih dužnosti svi izabrani u Izvršni komitet smatraju se predstavnicima Organizacije a ne predstavnicima svojih zemalja.

Članak 22.

Izvršni komitet:

- a) nadgleda izvršavanje odluka Generalne skupštine
- b) priprema dnevni red zasjedanja Generalne skupštine
- c) podnosi Generalnoj skupštini program rada i prijedloge koje smatra korisnim

- d) kontrolira rad generalnog tajnika
- e) izvršava druge zadatke koje mu povjeri Generalna skupština

Članak 23.

U slučaju smrti ili ostavke jedne od osoba koje su u Izvršnom komitetu , Generalna skupština bira zamjenika čiji mandat istječe onda kada bi istekao mandat njegova prethodnika. Mandat se automatski prekida ako osoba izabrana u Izvršni komitet nije više delegirana pri Organizaciji.

Članak 24.

Osobe koje čine Izvršni komitet ostaju na tim funkcijama do kraja zasjedanja Generalne skupštine u godini u kojoj ističe njihov mandat.

Generalno tajništvo

Članak 25.

Stalne službe Organizacije čine Generalno tajništvo.

Članak 26.

Generalno tajništvo:

- a) provodi odluke Generalne skupštine i Izvršnog komiteta
- b) funkcionira kao međunarodni centar u borbi protiv kriminaliteta iz općeg prava
- c) funkcionira kao tehnički i informacijski centar
- d) osigurava opću administraciju Organizacije
- e) osigurava veze sa nacionalnim i internacionalnim vlastima time što kriminalističke istrage provode posredstvom centralnih nacionalnih biroa
- f) priprema i objavljuje publikacije koje smatra potrebnim
- g) organizira i izvršava administrativno-tehničke poslove prilikom zasjedanja Generalne skupštine, Izvršnog komiteta i eventualno svih drugih organa Organizacije
- h) priprema plan rada za iduću godinu radi podnošenja Izvršnom komitetu i Generalnoj skupštini na razmatranje i usvajanje
- i) onoliko koliko je to moguće održava neposredni i stalni kontakt sa predsjednikom Organizacije.

Članak 27.

Generalno tajništvo čine generalni tajnik i administrativno i tehničko osoblje zaduženo za izvršavanje zadataka Organizacije.

Članak 28.

Generalnog tajnika imenuje Generalna skupština na pet godina, a na prijedlog Izvršnog komiteta. On može biti ponovo biran, ali ne može ostati na toj funkciji poslije navršenih 65 godina. Ipak, ako 65 godina navršiti tijekom trajanja mandata, može ostati na funkciji do kraja mandata.

On treba biti izabran između osoba koje imaju veliko iskustvo u policijskim poslovima.

Izuzetno, Izvršni komitet može predložiti Generalnoj skupštini da okonča mandat generalnom tajniku.

Članak 29.

Generalni tajnik prima osoblje i njime rukovodi, vodi financijsko poslovanje, organizira stalne službe, daje im smjernice i rukovodi njihovim radom u skladu sa uputstvima Izvršnog komiteta ili Generalne skupštine.

Podnosi Izvršnom komitetu i Generalnoj skupštini prijedloge i projekte u vezi sa radom Organizacije.

On je odgovoran Izvršnom komitetu i Generalnoj skupštini.

Punopravno sudjeluje u debatama Generalne skupštine i Izvršnog komiteta i svih drugih organa koji o njima ovise.

U izvršavanju svojih zadataka on predstavlja Organizaciju a ne neku pojedinačnu zemlju.

Članak 30.

U izvršavanju svojih zadataka generalni tajnik i osoblje neće tražiti niti primati instrukcije od bilo koje vlade ili vlasti izvan Organizacije. Oni će se suzdržati od svake radnje koja bi mogla naškoditi njihovoj međunarodnoj misiji.

Svaki član Organizacije obavezuje se da će poštovati isključivo međunarodni karakter misije generalnog tajnika i osoblja i da na njih neće utjecati u izvršavanju zadataka.

Isto tako, svaki član Organizacije učinit će sve što može da generalnom tajniku i osoblju olakša izvršavanje zadataka.

Centralni nacionalni biro

Članak 31.

Organizaciji je za ostvarivanje ciljeva potrebna stalna i aktivna suradnja članova, koji trebaju uložiti sve napore, a u skladu sa zakonodavstvom svoje zemlje, kako bi promptno sudjelovali u aktivnostima Organizacije.

Članak 32.

Da bi se omogućila suradnja, svaka zemlja odredit će jedan organ koji će funkcionirati kao Centralni nacionalni biro, koji će osiguravati veze:

- a) sa različitim službama u svojoj zemlji
- b) sa organima drugih zemalja koji funkcioniraju kao centralni nacionalni biro
- c) sa Generalnim tajništvom Organizacije

Članak 33.

Za zemlje u kojima se odredbe članka 32. ne mogu primijeniti ili se njihovom primjenom ne bi osigurala efikasna i centralizirana suradnja, Generalno tajništvo će u dogovoru sa tim zemljama utvrditi odgovarajuće puteve za suradnju.

Savjetnici

Članak 34.

Radi proučavanja naučnih pitanja Organizacija može angažirati Savjetnike.

Članak 35.

Savjetnici imaju isključivo savjetodavnu ulogu.

Članak 36.

Savjetnike Izvršni komitet imenuje na tri godine. Njihovo imenovanje postaje definitivno kada ga prihvati Generalna skupština.

Savjetnici se biraju između osoba koje su stekle međunarodnu reputaciju i ugled u nekoj od oblasti od interesa za Organizaciju.

Članak 37.

Svojtvo savjetnika može biti oduzeto odlukom Generalne skupštine.

Budžeti i prihodi

Članak 38.

Organizacija raspolaže prihodima. Oni potiču od:

- c) financijskog doprinosa članova
- d) poklona, legata subvencija i iz drugih izvora pošto ih Izvršni komitet prihvati ili odobri

Članak 40.

Nacrt budžeta Organizacije priprema generalni tajnik, a odobrava ga Izvršni komitet. On stupa na snagu čim ga usvoji Generalna skupština.

Ako Generalna skupština nije mogla odobriti budžet, Izvršni komitet će poduzeti odgovarajuće mjere u općim okvirima prethodnog budžeta.

Odnosi sa drugim organizacijama

Članak 41.

Kada to bude ocijenila poželjnim, a vodeći računa o ciljevima i zadacima koji su precizirani u Statutu, Organizacija će uspostavljati odnose i surađivati sa drugim međunarodnim organizacijama (međuvladinim i nevladinim).

Tekst koji bi predviđao stalne veze sa međuvladinim i nevladinim međunarodnim organizacijama obavezivat će Organizaciju tek onda kada ga bude odobrila Generalna skupština.

U pitanjima iz svoje nadležnosti Organizacija može tražiti mišljenje međunarodnih nevladinih organizacija ili nacionalnih organizacija (vladinih i nevladinih).

Izvršni komitet ili generalni tajnik u hitnom slučaju mogu u okviru svojih aktivnosti prihvatiti zadatke ili funkcije, kako od drugih međunarodnih institucija ili tijela, tako i u smislu primjene međunarodnih konvencija, s time što je za to potrebno odobrenje Generalne skupštine.

Primjena, izmjene i tumačenje statuta

Članak 42.

Ovaj Statut može se mijenjati na prijedlog jednog člana ili na prijedlog Izvršnog komiteta. Generalni tajnik dostavlja članovima organizacija prijedlog amandmana najmanje tri mjeseca

prije podnošenja Generalnoj skupštini na razmatranje. Svaku promjenu u Statutu mora prihvatiti Generalna skupština dvotrećinskom većinom članova Organizacije.

Članak 43.

Smatraju se autentičnim tekstovi ovog statuta na francuskom, engleskom i španjolskom jeziku.

Članak 44.

Primjenu Statuta utvrđuje Generalna skupština u Općem pravilniku i njegovim aneksima, čije se odredbe usvajaju dvotrećinskom većinom.

Prelazne odredbe

Članak 45.

Svi organi koji su predstavljali zemlje navedene u Aneksu I smatraju se članovima Organizacije ako u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu Statuta ne izjave preko nadležne vladine vlasti da ne mogu prihvatiti ovaj Statut.

Članak 46.

Prilikom prvih izbora, mandat jednog od dvojice izabranih potpredsjednika trajati će godinu dana; taj potpredsjednik biti će određen kockom.

Prilikom prvih izbora, kockom će biti određena dva delegata u Izvršnom komitetu čiji će mandat trajati godinu dana i dva delegata čiji će mandat trajati dvije godine.

Članak 47.

Osobama koje su u Međunarodnoj komisiji kriminalističke policije pružile značajne i dugotrajne usluge Generalna skupština može dodijeliti počasnu titulu u odgovarajućem rangu u Organizaciji.

Članak 48.

Sva imovina Međunarodne komisije kriminalističke policije prenosi se na Organizaciju.

Članak 49.

U ovom Statutu:

- riječ Organizacija označava "Međunarodnu organizaciju kriminalističke policije"
- riječ Statut označava statut Međunarodne organizacije kriminalističke policije

- termin generalni tajnik označava generalnog tajnika Međunarodne organizacije kriminalističke policije
- riječ Komitet označava Izvršni komitet Organizacije
- termin Skupština ili Generalna skupština označava Generalnu skupštinu Organizacije
- riječ "član" ili "članovi" označava člana ili članove Međunarodne organizacije kriminalističke policije, u smislu članka 4.
- riječ delegat ili delegati označava osobu ili osobe u sastavu delegacija u smislu u kojem je to definirano u članku 7
- riječ "delegat" /u jednini/ ili "delegati" /u množini/ označava osobe izabrane u Izvršni komitet pod uvjetima predviđenim u članku 19

Članak 50.

Ovaj statut stupit će na snagu 13. lipnja 1956. godine.

10. ZAKLJUČAK

Razvoj društva, država a potom i organizacija doveo je do nastanka i širenja kriminaliteta na svjetskoj sceni, kojem doprinosi slobodnije kretanje ljudi među državama. U cilju suzbijanja i borbe protiv kriminala i kriminalnih radnji, bilo je potrebno da se države usuglase i zajedno potrudu da izgrade aparat koji će moći odolijevati određenim vrstama kriminala. Takav aparat je stvoren 1923. godine u Beču kao Međunarodna komisija kriminalističke policije koji će kasnije nositi naziv Međunarodna organizacija kriminalističke policije (Interpol).

1914. godine su se sastali policijski funkcioneri iz 14 država u cilju policijske suradnje, da bi se 1923. godine sastalo njih 19, čime se pokazala izražena potreba za suzbijanjem kriminaliteta na međunarodnom planu. Iako je ovaj "pokret" kroz svoj povijesni razvitak imao uspona i padova (Drugi svjetski rat), održao se do danas pod nazivom Interpol. Interpol predstavlja praktično sredstvo pomoću kojeg organi zaduženi za primjenu zakona mogu istraživati neki kazneni slučaj i izvan nacionalnih granica. To se najviše vidi preko tjeratica koje Interpol raspisuje u cilju pronalaska i uhićenja osoba za kojima je tjeratica raspisana, kako bi se izručile državi koja ih traži radi vođenja kaznenog postupka ili izdržavanja kazne zatvora.

Interpol funkcionira zahvaljujući strukturi svojih organa i službi, čije su uloge i odnosi regulirani osnivačkim statutom i drugim dokumentima koji su s njim u skladu. Mnogi su se pisci razilazili u pogledu karaktera ove međunarodne organizacije. Jedni su je klasificirali kao međunarodnu nevladinu organizaciju, dok su je drugi vidjeli kao međuvladinu. Čl.4.st.1. Ustava Interpola ide u prilog prvoj klasifikaciji, dok čl.4.st.2. pokazuje njegov međuvladin karakter. Međutim, promatrajući današnje funkcioniranje država i državnih funkcionera na svjetskoj razini uvelike se primjeti političko "lobiranje" pojedinih zemalja, pa ne bi iznenadilo i političko lobiranje kod pristupa pojedinih članica Interpolu.

Kao što je već spomenuto, rad Interpola usredotočen je na javnu sigurnost, antiterorizam, suzbijanje organiziranog kriminala, krijumčarenja, trgovanja ljudima, pranja novca, dječje pornografije, financijskog te high-tech zločina, te korupcije. U svojim nastojanjima da suzbije navedene zločine, nailazi na prepreke, osobito na polju računalnih ili informatičkih zločina. Budući da tehnologija napreduje iz dana u dan, Interpol nastoji pratiti u

korak taj razvitak, ali teško dolazi do saznanja o zločinima putem računala, budući da se ne radi o fizičkim nego o virtualnim počiniteljima.

Zaključak cijele ove priče je da unatoč svim preprekama, nedostacima, manjku resursa a možda i financija, Interpol čini život na zemlji barem donekle sigurnijim i omogućava državama brzu i usku suradnju u identifikaciji i pronalasku počinitelja kaznenih djela.

11. LITERATURA I IZVORI

1. Babović, B., *Interpol: mit i stvarnost*, Zagreb, Globus, 1986.
2. Ivanović, Z., Uljanov, S., "Međunarodne policijske organizacije", *Strani pravni život*, br. 2, 2010.
3. Rošić, M., "Međunarodna policijska suradnja kriminalističke policije Republike Hrvatske", *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, sv. 13, br. 1/2006.
4. Runjić, Lj., "Transvladine organizacije-nova vrsta međunarodnih organizama?", *Zbornik radova Veleučilišta u Šibeniku*, god. 8, br. 1-2, 2014.
5. <http://www.interpol.int/>
6. <http://www.policija.hr/main.aspx?id=38319>